

KLAGANDE

[REDACTED]

[REDACTED]

MOTPART

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun

ÖVERKLAGAT BESLUTKommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommuns beslut
den 13 december 2021**SAKEN**Biträde av kontaktperson enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa
funktionshindrade, LSS**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och förklarar, med ändring av
kommunalförbundets beslut, att [REDACTED] har rätt till insatsen biträde av
kontaktperson enligt 9 § 4 LSS.

Handlingarna i målet överlämnas till Kommunalförbundet sjukvård och
omsorg i Norrtälje kommun för utredning och beslut om insatsens omfattning
och giltighetstid.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.**Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun**

(kommunalförbundet) beslutade den 13 december 2021 att avslå [REDACTED] [REDACTED] ansökan om insatsen kontaktperson enligt 9 § 4 LSS med följande motivering. [REDACTED] bedöms inte vara socialt isolerad och sakna ett socialt nätverk till den grad att hon är berättigad kontaktperson. Utförandet av önskade aktiviteter ingår i beviljad insats i form av gruppbostad.

[REDACTED] yrkar att hon ska beviljas kontaktperson och för fram bland annat följande.

Under utredningen har handläggaren varken kontaktat henne eller hennes syster för att utreda hennes behov. Kontakt har endast tagits med boendepersonalen. Det har inte skett någon kommunikering. Utredningen och beslutet har felaktigt skickats till hennes boende trots att hon har en särskild postadress.

Under hela sitt liv har hon, utöver daglig verksamhet, deltagit i olika sammanhang utanför hemmet såsom till exempel kyrkokör och danskurser. Hon har levt ett rikt liv med olika aktiviteter tillsammans med andra. Hon har många idéer och önskemål om vad hon vill göra, men hon har ingen möjlighet att förverkliga sina idéer eftersom hon behöver stöd och vill/behöver ha sällskap. Hon vill ha en vän att göra roliga saker tillsammans med. En kontaktperson skulle ge henne större möjligheter att leva som alla andra. Hennes mamma är avliden och hennes pappa kan på grund av hälsoproblem inte längre göra några aktiviteter med henne. Hennes syster besöker henne ibland, oftast för praktiska ärenden och för att lämna varor från inköp. I samband med högtider besöker hon sin syster.

Det finns ytterst lite utrymme för individuella aktiviteter på boendet. I utredningen anges att de boende, det vill säga hon själv och hennes fem grannar, har kvalitetstid med personal under fyra timmar var sjätte vecka. Eftersom det bor sex personer på boendet får de turas om. Det betyder fyra timmar var 30:e vecka. Hon hade en sådan tid i höstas och hon valde då att gå en promenad och att baka. Det finns inte någon angiven tid eller datum för när nästa tillfälle blir och det blir inte heller alltid fyra timmar. Ibland blir det två timmar, så som det blev för henne i höstas. Hennes behov av aktiviteter tillgodoses inte av boendet. Hon har deltagit i gemensamma aktiviteter på boendet såsom dans och ridning. På fritiden träffar hon aldrig någon annan än sina grannar, boendepersonalen och sin familj. När hon hade semester i somras ville hon gärna hitta på olika aktiviteter, men hon hade inte någon att göra det med. Under ett dygn åkte de boende bort och övernattade tillsammans med personal. Utöver detta fick hon inte möjlighet att göra någon annan aktivitet. Hennes syster såg till att hon fick göra en del aktiviteter.

Kommunalförbundet vidhåller beslutet och anför i huvudsak följande i yttrandet. Under den aktuella perioden och sedan många år tillbaka har [REDACTED] daglig verksamhet i en omfattning om fem dagar per vecka. På grund av pandemin var mycket av boendets aktiviteter nedstängda under den aktuella perioden. Gällande [REDACTED] kommentarer avseende handläggningen hade kommunalförbundet och boendet restriktioner gällande personliga möten, varför utredningen grundar sig på telefonsamtal och kontakt via e-post. Kommunikeringen har skickats till [REDACTED] och till hennes företrädare.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

[REDACTED] har framfört kritik mot kommunalförbundets hantering av hennes ärende. Förvaltningsrätten anser att det inte framkommit att kommunalförbundet brustit i handläggningen på ett sådant sätt att det finns skäl att på den grunden undanröja det överklagade beslutet. Eftersom

förvaltningsrätten vidare inte är tillsynsmyndighet för kommunalförbundet kan det [REDACTED] framför inte föranleda någon åtgärd från förvaltningsrättens sida.

[REDACTED] tillhör den personkrets som kan ha rätt till insatser enligt 9 § LSS. Enligt 7 § LSS har personer som omfattas av lagens personkrets rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § första stycket 1-9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt.

[REDACTED] är beviljad insatserna bostad med särskild service och daglig verksamhet. Frågan är om hon även behöver insatsen biträde av kontaktperson för att tillförsäkras goda levnadsvillkor. Det är [REDACTED] som ska göra sannolikt att hon har rätt till den insats som hon har sökt.

Av förarbeten till LSS framgår bland annat följande om insatsen kontaktperson. Avsikten med insatsen är främst att tillgodose behovet av en medmänniska när anhörigkontakt saknas eller behöver kompletteras. Många personer med funktionshinder har få kontakter vid sidan av sina anhöriga och många saknar gemenskapen med andra människor i arbetsliv och i fritidssammanhang. En kontaktperson bör vara en person som ställer sig till förfogande som medmänniska för en person med funktionshinder som behöver hjälp för att komma i kontakt med andra människor och för att komma ut i samhället. En viktig uppgift för kontaktpersonen ska vara att bryta den enskildes isolering genom samvaro och hjälp till fritidsverksamhet. Vid bedömningen av om den enskilde har behov av insatsen i sin livsföring måste jämförelser göras med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder (prop. 1992/93:159 s. 75, 172 och 178).

I insatsen bostad med särskild service ska det ingå fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Huvudregeln är att boendet ska tillgodose den enskildes

behov av fritidsaktiviteter, men det finns inget hinder mot att bevilja andra insatser för att täcka detta behov. Det kan i vissa särskilda fall framstå som nödvändigt att kombinera insatsen bostad med särskild service med till exempel ledsagarservice (RÅ 1995 ref. 47).

I ett avgörande från kammarrätten ansåg kammarrätten att det stod klart att klaganden hade ett behov av aktiviteter utanför sitt boende och sin dagliga verksamhet för att tillförsäkras goda levnadsvillkor, samt att behovet inte kunde tillgodoses på något annat sätt. I målet var det fråga om en man som bor i en gruppboendestad och som är beviljad daglig verksamhet tre timmar per dag fyra dagar per vecka. Mannen har viss kontakt med sina föräldrar och med sin syster, och mannen deltar i vissa aktiviteter på sitt boende. Mannen är en mycket social och aktiv person som trivs med att ha en meningsfull sysselsättning och fritidsaktiviteter. Kammarrätten bedömde att mannen var i behov av en kontaktperson för att få en aktiv och meningsfull fritid (se Kammarrätten i Stockholms dom den 31 mars 2023 i mål nr 6337-22).

Av handlingarna i målet framgår bland annat följande. [REDACTED] bor i en gruppboendestad. Hon är beviljad daglig verksamhet i en omfattning om fem dagar per vecka. [REDACTED] har kontakt med sin pappa och med sin syster. På grund av hälsobesvär kan hennes pappa inte göra aktiviteter med henne. Hennes syster hjälper henne med till exempel läkarbesök och andra ärenden. Utöver att hennes syster besöker henne på boendet besöker hon sin syster vid bland annat högtider. [REDACTED] vill ha en kompis att göra olika aktiviteter med, som till exempel gå på bio, spela biljard, bowla, spela basket och åka och dansa. Enligt boendet erbjuds olika aktiviteter på boendet, till exempel att baka, fika, måla och pyssla. Under fyra timmar var sjätte vecka har de boende kvalitetstid med personalen. [REDACTED] har uppgett att eftersom det bor ytterligare fem personer på boendet, och då de får turas om, finns det mycket begränsad möjlighet att göra individuella aktiviteter. [REDACTED] uppger att möjligheten att genomföra individuella aktiviteter ges var 30:e vecka.

Personalen på boendet ser ett behov av att [REDACTED] blir mer självständig och får göra saker utan sin syster eller personalen.

Mot bakgrund av det som framkommit i målet anser förvaltningsrätten att [REDACTED] får anses vara i behov av kontaktperson för att få en aktiv och meningsfull fritid. Av underlaget i målet framgår att [REDACTED] har ett behov av aktiviteter utanför sitt boende och sin dagliga verksamhet för att tillförsäkras goda levnadsvillkor. Detta behov tillgodoses inte på något annat sätt. Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att [REDACTED] förklaras ha rätt till biträde av kontaktperson. Målet lämnas åter till kommunalförbundet för fortsatt handläggning och beslut om insatsens omfattning och giltighetstid.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Thorbjörn Lindvall
rådman

I avgörandet har även nämndemännen Kjell Henriksson, Kristina Nyberg och Annika Wahlgren Rennerskog deltagit.

Målet har beretts av föredragande juristen Lisa Jerner.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.